

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem Mgr. Alešem Sabolem ve věci žalobce: **D P**, nar. **██████████**, bytem v **██**, zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem v Olomouci, Riegrova 12, Olomouc, proti **žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, o zadostiučinění nemajetkové újmy a náhradu škody,

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci 2.502,- Kč s 7,05% ročním úrokem z prodlení od 20.8.2013 do zaplacení a s 7,05% ročním úrokem z prodlení z částky 4.337,97 Kč od 30.5.2013 do 19.8.2013 a dále s 8,05% ročním úrokem z prodlení z částky 61.372,- Kč od 18.7.2013 do 19.8.2013 a s 8,05% ročním úrokem z prodlení z částky 2.752,80 Kč od 20.8.2013 do 12.9.2013, a to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku. Co do částky 660,20 Kč s ročním úrokem z prodlení ve výši 8,05% od 18.7.2013 do zaplacení se žaloba zamítá.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci 30.000,- Kč s 7,05% ročním úrokem z prodlení od 30.5.2013 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku. Co do částky 250.000,- Kč s 7,05% ročním úrokem z prodlení od 30.5.2013 do zaplacení, se žaloba zamítá.
- III. Řízení se co do úroků z prodlení ve výši 7,05% ročně z částky 1.835,97 Kč od 20.8.2013 do zaplacení, ve výši 8,05% ročně z částky 58.620,- Kč od 20.8.2013 do zaplacení a ve výši 8,05% ročně z částky 2.752,80 Kč od 13.9.2013 do zaplacení, zastavuje.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 36.880,80 Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Rittera, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal na žalované zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež žalobci vznikla v důsledku zahájení a pokračování (vedení) trestního stíhání. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce podal v zákonné lhůtě stížnost. Usnesením Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 21.5.2010, čj. [REDAKCE] byla stížnost zamítnuta. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 6.8.2012, čj. [REDAKCE], byl žalobce obžaloby zproštěn podle ust. § 226 písm. a) tr. řádu. Žalobce byl vystaven trestu odnětí svobody v trvání 2-8 let, byla ohrožena v důsledku trestního stíhání pozice žalobce jako jednatele společnosti [REDAKCE], jako svědci byli předvoláváni obchodní partneři žalobce (obchodní společnosti), kteří byli seznámeni s obviněním žalobce ze spáchání trestného činu pojistného podvodu. Žalobce vynaložil v souvislosti s trestním stíháním výdaje, což mělo vliv na rodinný rozpočet, vliv mělo trestní stíhání i na manželský život žalobce, účast žalobce na úkonech orgánů činných v trestním řízení byla časově náročná. Žalobce požadoval odškodnění ve výši 280.000,- Kč. Žalobce se domáhal zároveň náhrady škody spočívající ve vynaložených nákladech na cestovné ve výši 4.337,97 Kč a v nákladech obhajoby ve výši 62.033,- Kč.

Žalovaná (jednající v souladu s ust. § 6 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon“) shora označenou organizační složkou) navrhla zamítnutí žaloby. Učinila nesporným, že žalobce uplatnil nárok u žalované, přičemž jeho žádosti o zadostiučinění bylo po mimosoudním projednání vyhověno pouze částečně. Žalovaná požadavku žalobce na náhradu nákladů právního zastoupení vyhověla co do částky 58.620,- Kč a na náhradě hotových výdajů vyhověla co do částky 1.835,97 Kč. Náhradu nemajetkové újmy v peněžité formě odmítla, což žalobci sdělila svým stanoviskem ze dne 2.8.2013. Následně byla na náhradě nákladů obhajoby žalobci vyplacena částka 1.380,- Kč a částka ve výši 1.372,80 Kč, což bylo žalobci sděleno stanoviskem žalované ze dne 10.9.2013 a dne 7.10.2013. Kopii příjmového pokladního dokladu ze dne 8.1.2013 žalobce doložil, že uhradil na nákladech právního zastoupení v předmětném řízení částku 62.033,- Kč. Oproti předloženému přehledu úkonů právní služby žalovaná hradila za stížnost do usnesení o zahájení tr. stíhání pouze ½ úkonu právní služby, protože podle judikatury je tento úkon považován za úkon procesní (dle usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 3 To 161/2006), tedy za něj náleží odměna ve výši ½ sazby, Naproti tomu žalovaná hradila žalobci 21 režijních paušálů, když v přehledu úkonů uváděl tento jen 19 režijních paušálů. Co se týče požadavku na úhradu vlastního jízdného žalobce k úkonům trestního řízení, požadovaná náhrada byla snížena o amortizaci vozidla, protože tento nárok lze uplatnit výhradně v souvislosti s pracovní cestou.

Žalovaná konstatovala, že v trestním řízení vedeném proti žalobci došlo v přípravném řízení k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Toto konstatování se vzhledem ke stavu věci jeví jako dostatečné. Žalovaná vyslovila žalobci omluvu za nezákonný postup orgánů činných v trestním řízení, v jehož důsledku bylo vydáno nezákonné rozhodnutí o zahájení jeho trestního stíhání. Vzhledem k okolnostem případu žalovaná pokládala omluvu za dostatečné zadostiučinění za porušení práva, když za formu zadostiučinění v morální rovině lze považovat také samotný rozsudek o zproštění obžaloby, jímž bylo deklarováno, že se nestal skutek, pro který bylo trestní stíhání vedeno. Toto konstatování a vyslovená omluva je dostačujícím zadostiučiněním vzniklé nemajetkové újmy. Ani v žalobě žalobce neuvádí takové skutečnosti, pro které by mělo být přistoupeno k

peněžitě satisfakci, navíc zvláště v této věci je třeba přihlídnout k okolnostem daného případu, kdy žalobce byl společně stíhán s panem M██████ H██████ který se k činu doznal.

Již ze shodných tvrzení účastníků soud vzal za prokázané, že se žalobce obrátil na žalovanou s žádostí o poskytnutí peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu a náhradu škody ve výši požadované žalovanou, a to na skutkovém podkladě vylíčeném posléze shodně žalobou, a že mu žalovaná k této žádosti nahradila škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím v rozsahu výše uvedeném.

Poté, co bylo řízení v rozsahu zpětvzetí žaloby částečně zastaveno, je předmětem sporu částka 280.000,- jako přiměřené zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání žalobce, částka 660,20 Kč představující v důsledku argumentace žalované nepřiznanou polovinu odměny za úkon právní služby – podání stížnosti proti zahájení trestního stíhání a dále částka 2.502,- Kč představující nepřiznanou základní částku za použití vozidla.

Podle ust. § 1 zákona 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále také jako zákon), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Jde-li o náhradu škody, nebylo sporu o učinění shora uvedeného úkonu právní služby ani o uskutečnění cest vozidlem žalobce. Posouzení nároku se tak odehrává v rovině právního posouzení. Pokud jde o úkon právní služby - podání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání – je nutno vyházet z ust. § 31 odst. 1, odst. 3 zákona 82/1998 Sb. Podle tohoto ustanovení náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Podle odst. 3 cit. ust. náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně. Takovým zvláštním předpisem je pak vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. k) advokátního tarifu taxativně uvádí opravné prostředky, u nichž advokátovi náleží odměna za jeden úkon právní služby. V případě stížnosti tak lze učinit pouze proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení. Z tohoto pohledu je ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu koncipováno širěji a lze z něj dovodit, že v případě podané stížnosti připadá pro vyúčtování mimosmluvní odměny právě toto ustanovení, vyjma případů zde výslovně uvedených. Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání je svou povahou nejbližší úkonům právní služby uvedeným v ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu s mimosmluvní odměnou ve výši 1/2 úkonu. Tomu ostatně odpovídá i samotný věcný charakter a rozsah podané stížnosti plně korespondující s počátečním stádiem trestního řízení před zahájením dokazování (viz také žalovanou zmiňované usnesení Vrchního soudu v Olomouci ve věci 3 To 161/2006). Náklady na zastoupení žalobce v trestním řízení advokátem, jehož výsledkem bylo žalobcovo zproštění obžaloby, a tedy odstraněno nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, tak soud posoudil podle výše uvedených ustanovení advokátního tarifu a dospěl k závěru, že žaloba není, pokud jde o zbývající částku nákladů trestního řízení, důvodná. Podle ust. § 7 bod 1 a § 10 odst. 3 písm. c) advokátního tarifu činí sazba mimosmluvní odměny za úkon právní služby 2.300,- Kč, polovina činí 1.150,- Kč, včetně daně z přidané hodnoty ve výši 20% pak 1.380,- Kč. Žalobci z této zbývající poloviny bylo žalovanou ve výsledku (byť z jiného právního důvodu) zapláceno 719,80 Kč, na částku 660,20 Kč nárok žalobce nemá.

Pokud jde o základní částku za použití vozidla k dopravě žalobce k úkonům v trestním řízení, soud se neztotožnil s právním názorem žalované, jímž odůvodnila nepřiznání tohoto nároku. Na hotové výdaje, které žalobci v souvislosti s trestním řízením vznikly, soud nahlížel stejně jako na výdaje účastníků a jejich zástupců vymezené v ustanovení § 137 odst. 1 o.s.ř. Mezi hotové výdaje účastníků patří i cestovní výdaje, přitom mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, že použití osobního automobilu žalobcem k cestě za úkonem v trestním řízení bylo účelně vynaloženým cestovním výdajem (žalobci proto byla přiznána náhrada za spotřebované pohonné hmoty). Jde-li o náhradu za použití motorového vozidla, je tato účastníkům řízení přiznávána na základě ust. § 30 odst. 2 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Tento předpis přitom odkazuje na zvláštní právní předpis, a to zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Občanský soudní řád ani jednacím řád ovšem nestanoví pro vznik nároku na cestovní náhrady za používání silničních motorových vozidel podmínku existence pracovněprávního vztahu (mezi účastníkem řízení a třetí osobou), jak dovozuje žalovaná). Občanský soudní řád ani jednacím řád neodkazují na celý zákoník práce, který upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, nýbrž nařizují zákoník práce použít pouze ve vztahu k výši těchto náhrad. Existence pracovněprávního vztahu nemůže být relevantní skutečností pro posouzení nároku účastníka řízení na náhradu cestovních nákladů, nárok na náhradu nákladů totiž vyplývá z účastenství v řízení, nikoliv z pracovněprávního vztahu. Na stejném principu jsou ostatně přiznávány (i žalované) cestovní výdaje advokátům, a to bez požadavku existence pracovněprávního vztahu. Soud proto shledal důvodným nárok na náhradu škody spočívající v žalobcem vynaložených cestovních výdajích v celé jejich šíři, tj. včetně základní náhrady určené ust. § 157 odst. 4 zákoníku práce ve znění účinném v době, kdy žalobce cesty uskutečnil. Proto žalobě vyhověl, pokud žalobce požadoval zaplatit takovou náhradu ve výši 2.502,- Kč (60x3,90,- Kč; 240x3,90 Kč; 360x3,70,- Kč).

Soud vzal dále ze spisu Okresního soudu v Olomouci, sp.zn. [REDAKCE] za prokázané, že žalobci bylo usnesením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, ze dne 30. 4. 2010, č.j. [REDAKCE] sděleno obvinění pro spáchání trestného činu pojistného podvodu podle ustanovení § 250a odst. 2, odst. 4 písm. b) trestního zákona (zákon č. 140/1961 Sb.), a to dílem dokonaného a dílem nedokonaného ve stádiu pokusu podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního zákona. Stížnost proti tomuto usnesení podaná žalobcem byla zamítnuta usnesením Okresního státního zastupitelství v Olomouci, č. j. [REDAKCE]. Dne 31. 8. 2010 proběhl výslech žalobce jako obviněného, při výslechu uvedl, že je [REDAKCE] odmítl vypovídat, uvedl pouze, že je nevinný. Dne 29. 10. 2010 byla podána obžaloba pro shora uvedený trestný čin. Ve své výpovědi při hlavním líčení mimo jiné uvedl, že byl v šoku z toho, že mu bylo sděleno obvinění, cítí se nevinný. Rozsudkem vyhlášeným dne 17. 10. 2011 byl žalobce zproštěn obžaloby podle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu, neboť skutek popsáný v obžalobě není trestným činem. Odvolání proti rozsudku podal žalobce dne 8. 12. 2011, v něm namítl, že nebylo na místě zprostit jej obžaloby podle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu, pokud soud dospěl k závěru, že v návrhu označený skutek není trestným činem, když ze zdůvodnění rozsudku vyplývá, že nebylo prokázáno jednání, které mu bylo kladeno za vinu, tedy že by k dopravní nehodě došlo úmyslně a kdy samotný závěr hodnotící části odůvodnění zní tak, že soud rozhodl na základě zásady v pochybnostech ve prospěch. V takovém případě je na místě zprostit obžalovaného obžaloby z důvodu uvedeného v § 226 písm. a) trestního řádu. Žalobce se domáhal zproštění obžaloby z příznivějšího důvodu. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, č. j. [REDAKCE], byl žalobce nově zproštěn obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu. Jednání, které bylo žalobci kladeno v obžalobě za vinu, spočívalo v poškození vozidel, respektive návěsů vozidel s cílem domoci se poskytnutí pojistného

plnění, rozsudek krajského soudu nabyl právní moci dne 6. 8. 2012, zároveň bylo rozsudkem zamítnuto odvolání podané státním zástupcem.

Nárok na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním soud posoudil podle ust. § 31a odst. 1 zákona. Podle tohoto ustanovení bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Nejvyšší soud pak ve své judikatuře (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011) dovedl, že kritéria, která pravidelně mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy, jsou v případech zahájení trestního stíhání (řízení), které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, následující:

1) Povaha trestní věci. Pod tímto kritériem se má na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného osobě poškozené za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá. To souvisí i s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení, jež se zrcadlí v charakteru veřejného zájmu chráněného trestními předpisy v konkrétním případě (tedy v těch veřejných hodnotách, které jsou chráněny konkrétní skutkovou podstatou obsaženou ve zvláštní části trestního zákoníku). Například újma bude obecně větší v případě trestního stíhání pro zločin vraždy, za který hrozí uložení základního trestu odnětí svobody v rozmezí deset až osmnáct let (§ 140 odst. 1 trestního zákona), než v případě přečinu podvodu, za který hrozí uložení trestu odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 209 odst. 1 trestního zákona), přičemž obviněný podvodník nebude vystaven takovému společenskému odsudku jako domnělý vrah.

2) Délka trestního řízení. Toto kritérium zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku proti němu vedenému trestnímu řízení trval. Lze zde vyjít případně z toho, že trvání trestního stíhání může způsobovat kontinuální nárůst újmy projevující se v osobnosti člověka; délka trestního stíhání však na druhou stranu, zejména v případě uvádajícího zájmu společenského prostředí o daný případ, nemusí mít nutně za následek narůstající dotčení integrity poškozeného a mohlo by být v takových poměrech uvažováno o poklesu intenzity újmy v průběhu plynutí času. Zajisté je vždy na místě porovnávat vliv tohoto kritéria s ostatními a nečinít z něj mechanicky určující hledisko.

3) Následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Toto kritérium umožňuje zohlednění individuálních následků trestního stíhání v osobnostní sféře poškozené osoby, jež mohou být umocněny či zmírněny v důsledku objektivních skutečností daného případu formulovaných pod body 1 a 2. Jinými slovy řečeno, negativní dopady zahájeného trestního stíhání do osobnosti člověka – morální narušení osobnosti (integrity) poškozeného v době trestního stíhání a narušení její profesní, soukromé, rodinné, popřípadě i jiné sféry života (viz výše) – mohou být zvýrazněny či naopak potlačeny podle intenzity naplnění prvních dvou kritérií. Které konkrétní složky osobnosti mohou být zahájením a vedením trestního stíhání v konkrétním případě narušeny, nelze předem taxativně stanovit. Je proto úkolem soudů, aby v každém jednotlivém řízení k tvrzení účastníků (a případným důkazním návrhům) toto zjišťovaly.

Vedle toho je třeba podle § 31a odst. 2 OdpŠk při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlídnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Těmi budou zejména okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, projevující se například ve zjištění, že trestní stíhání bylo proti poškozenému zahájeno zjevně bezdůvodně nebo dokonce s cílem jej poškodit (v takovém případě bude poškozený zahájení trestního stíhání vnímat obzvláště úkorně). Budou jimi ale také okolnosti zahájení trestního stíhání předcházející, popřípadě trestní stíhání poškozeného provázející, vedoucí k závěru o podílu poškozeného na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno, popřípadě, že proti němu bylo ve vedení trestního stíhání pokračováno, aniž by bylo lze uzavřít, že si trestní stíhání zavinil sám. V této souvislosti je třeba rovněž zohlednit důvody, pro které k zastavení trestního stíhání, nebo zproštění obžaloby došlo. Přitom je třeba vycházet z toho, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její příznání je nad rámec konstatování porušení práva namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).

Ve světle výše uvedených kritérií soud hodnotil skutkový stav následovně:

Pokud soud hodnotil povahu trestní věci, pak, jak je uvedeno výše, žalobce byl trestně stíhán pro trestný čin pojistného podvodu podle ustanovení § 250a odst. 2, odst. 4 písm. b) trestního zákona. Za tento trestný čin stanoví zákon sazbu trestu odnětí svobody na dvě léta až 8 let. Žalobci tedy hrozil trest odnětí svobody a s přihlídnutím k právní kvalifikaci trestního jednání kladeného žalobci za vinu, počet skutků kladených mu za vinu jakož i výši případně způsobené škody, připadá reálně do úvahy obava z uložení trestu nepodmíněného. Vliv hrozby trestu na psychiku žalobce tak mohl být zmírněn nadějí na uložení trestu podmíněného minimálně. Neshledal oproti tomu soud existenci společenského odsudku žalobce. Žalobce netvrdil, že by došlo k prezentaci skutku žalobce a jeho právní kvalifikace v médiích, u širší veřejnosti nebyl vyvolán dojem, že žalobce se dopustil jednání hodného opovržení. Naopak z pohledu délky trestního řízení nebyla osobní integrita žalobce výrazně zasažena. Trestní stíhání trvalo zhruba 2 roky, v případě žalobce nebylo prokázáno, že by se s rostoucí délkou trestního řízení zvyšoval jeho negativní vliv na osobu žalobce, zejména pokud jde o vnímání jeho „trestné činnosti“ okolím. Délka trestního řízení tedy v případě žalobce nehrála rozhodující roli.

Jde-li o následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře žalobce, nepochybně úkorně musel žalobce vnímat fakt, že je stíhán pro závažnou trestnou činnost. Frustrace žalobce z trestního stíhání musela být umocněna tím, že se jednalo o osobu v minulosti netrestanou. Soud vycházel zároveň z předpokladu, že samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění „liché“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednatel obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem“ (nález Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08, N 108/49 SbNU 567, § 33). Naopak žalobce v řízení netvrdil zpřetrhání sociálních vazeb v důsledku trestního stíhání, netvrdil ani intenzívní dopad do vazeb rodinných [REDAKCE]

Na podkladě shora rozvedeného lze uzavřít, že žalobci vnikla újma ztotožnitelná již s pochopitelnými subjektivními pocity jisté frustrace, obav či beznaděje, úkorného vnímání trestního stíhání, tedy záležející v subjektivním vnímání nepříznivé životní situace. S

přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem tak dospěl soud nejen k závěru, že žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv zahájením a vedením trestního stíhání vznikla, ale nadto i k závěru, že tuto je namístě odškodnit v penězích, neboť konstatování porušení práva by míru újmy dostatečně nevystihlo. Shora uvedené závěry pak soud učinil ve světle zjištění, že žalobce byl pro zproštění obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu, tj. že skutek, kladený žalobci za vinu, se nestal. Ukončení trestního stíhání tedy stojí na existenci objektivních skutečností, nikoliv na neprokázání viny žalobce (k tomu viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011). Soud nezohlednil fakt, že se spoluobžalovaný v trestním řízení doznal. Není přípustné hodnotit obsah trestního spisu a znovu posuzovat vinu či nevinu obžalovaného. Soud nutně vycházel z výroku a odůvodnění zprošťujícího rozsudku, neshledal v něm takové skutečnosti, které by odůvodnily závěr soudu o rozporu přiznání zadostiučinění žalobci s obecně sdílenou představou spravedlnosti.

Adekvátním odškodněním se pak soudu jeví částka 30.000,- Kč. Soud při úvaze o výši odškodnění vycházel i z nálezů Ústavního soudu ze dne 31.5.2012, sp.zn. I. ÚS 3016/11, v němž byla dostatečným odškodněním ve věci v osobnostní sféře poškozeného tíživé (zásah do rodinného života), shledána částka ve výši 100.000,- Kč, kdy navíc v případě posuzovaném Ústavním soudem došlo k medializaci trestního stíhání. V případě žalobce tak závažný stav jako v případě řešeném Ústavním soudem nenastal, jeho požadavek na zaplacení zadostiučinění ve výši 280.000,- Kč soud shledal nepřiměřeným okolnostem případu. Bylo proto ohledně odškodnění za nezákonné rozhodnutí rozhodnuto, jak je ve výroku II. rozsudku uvedeno. Žalobci byla přiznána částka 30.000,- Kč, ve zbytku (250.000,- Kč) byl požadavek žalobce na odškodnění (spolu s úrokem z prodlení) zamítnut.

Pokud se jedná o žalobou požadované příslušenství, žalobce požadoval kromě zaplacení jistiny rovněž zaplacení úroku z prodlení. Nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká podle ust. § 517 odst. 1 a 2 o.z. tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení. Žádost o odškodnění nemateriální újmy a náhrady škody spočívající v cestovních výdajích žalobce ve výši 4.337,97 Kč byla žalované doručena dne 29.11.2012. Žádost o náhradu škody představovanou náklady obhajoby byla žalované doručena dne 17.1.2013. Dle ust. § 15 odst. 2 zákona, domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. S ohledem na znění posledně citovaného ustanovení stojí soudní judikatura na konstantním závěru, že stát se ocitá v prodlení s náhradou škody (a tedy nepochybně i nemajetkové újmy) způsobené nezákonným rozhodnutím teprve uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, jež začíná běžet ode dne uplatnění nároku poškozeným u příslušného úřadu, teprve ode dne následujícího po uplynutí této lhůty jej stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.4.2003, sp.zn. 25 Cdo 2060/2001, právní větu pod bodem 10. stanoviska Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011, sp.zn. Cpjn 206/2010 či rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 23.2.2010, sp.zn. II. ÚS 1612/09, ze dne 15.12.2011, sp. zn. III. ÚS 3178/11, či ze dne 3.5.2012, sp.zn. III. ÚS 1142/12). S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že první den prodlení nastal dne 30.5.2013 resp. u nákladů obhajoby dne 18.7.2013. Požadavku na zaplacení úroků z prodlení soud vyhověl ve výroku I. a II. z přiznaných částek v rozsahu tam uvedeném, a to v zákonné výši stanovené nařízením vlády č. 142/1994 Sb., ve znění účinném k prvnímu dni prodlení (§ 1), Z částky 4.337,97 Kč bylo zaplaceno dne 19.8.2013 1.835,97 Kč, od 20.8.2013 jsou proto úroky z prodlení přiznány ze zbývající částky 2.502,- Kč. Úroky z prodlení z částky 61.372,- Kč byly přiznány do okamžiku zaplacení částky 58.620,- Kč, tj. do 19.8.2013. Zbývající (a soudem přiznaná) dlužná částka 2.752,80 byla žalovanou částečně zaplacena dne 12.9.2013, a

to v rozsahu 1.380,- Kč, zbytek ve výši 1.372,80 Kč byl zaplacen dne 9.10.2013. Ve výroku III. rozsudku pak soud řízení zastavil v rozsahu příslušenství částek, ohledně nichž bral žalobce v průběhu řízení žalobu zpět. Výrok III. a výrok I. rozsudku však obsahuje zjevnou nesprávnost, kdy soud řízení zastavil co do 8,05% úroku z prodlení z částky 2.752,80 Kč běžícího od 13.9. 2013 do zaplacení, avšak z částky 2.752,80 Kč byla dne 12.9.2013 zaplacena pouze částka 1.380,- Kč zbývajících 1.372,80 Kč bylo zaplaceno až dne 9.10.2013. Řízení tedy v tomto ohledu mělo být zastaveno co do úroku z prodlení z částky 1380,- Kč od 13.9.2013 do zaplacení a z částky 1.372,80 od 10.10.2013 do zaplacení. Zároveň výrok I. pak neodráží fakt, že částka 2.752,80 Kč, ohledně které bylo řízení zastaveno dne 7.11.2013, byla zaplacena ve dvou fázích částečně dne 12.9.2013 a ve zbytku dne 9.10.2013; tedy od 18.7.2013 do 12.9.2013 žalobci náleží úrok z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 2.572,80 Kč, od 13.9.2013 do 9.10.2013 pak žalobci náleží úrok z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 1.372,80 Kč. Tuto zjevnou nesprávnost soud odstranil opravným usnesením, které je zasíláno společně s tímto rozsudkem.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 3 o.s.ř., resp. 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř. Pokud jde o požadavek na zaplacení odškodnění za nemateriální újmu, žalobce měl ve věci, v níž rozhodnutí o výši plnění závisí na úvaze soudu, úspěch pouze částečný, přísluší mu proto náklady řízení, a to právě z přisouzené, nikoliv žalované částky, neboť právě takové rozhodnutí vyjadřuje spravedlivou vazbu mezi skutečným úspěchem žalobce a výší jeho nákladů. Soud proto žalobci v tomto směru přiznal náklady řízení z přisouzené částky 30.000,- Kč. I v nároku na náhradu škody byl žalobce úspěšný částečně, jeho neúspěch však byl k celkovému uplatněnému nároku nepatrný, soud mu proto přiznal plnou náhradu nákladů řízení z požadované částky 62.033,- Kč. Soud vycházel z toho, že žalobce vzal v průběhu řízení žalobu zpět pro chování žalované. Náklady řízení žalobce pak představuje částka uvedená ve výroku IV. rozsudku, odpovídající nákladům zastoupení žalobce advokátem (odměna advokáta za zastupování ve výši 30.480,- Kč za šest úkonů právní služby po 4.780,- Kč, a paušální náhrady hotových výdajů za 6 úkonů právní služby po 300,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast při jednání, dvě procesní podání -zpětvzetí- a vyjádření ve věci, vše podle § 2, § 7 bod 5, § 11 odst. 1 písm. a), d), h), § 13 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Zároveň přiznal žalobci náhradu daně z přidané hodnoty ve výši 21% v částce 6.400,80 Kč. Jejich zaplacení uložil neúspěšné žalované ve lhůtě patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Lhůta k plnění ve vyhovujícím výroku ve věci samé i ve výroku o nákladech řízení byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. – soudu je z jeho činnosti známo, že tato lhůta odpovídá administrativním podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí. Soudu nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobci jakoukoliv újmu. O povinnosti žalované zaplatit náklady řízení k rukám advokáta žalobce bylo rozhodnuto dle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce.

V Praze dne 27. června 2014

Za správnost vyhot.: Holková

Mgr. Aleš Sabol, v. r.
soudce